

8.2. Tilsynspatroljeringen i forhold til objekter

Side 51

Op til skudepisoden ved "Krudttønden" den 14. februar 2015 var der i Københavns Politikreds etableret et antal forskellige tilsynsruter, der i alt omfattede et tocifret antal sikkerhedsvurderede objekter. På nogle af ruterne var der sammenfald mellem objekterne med henblik på at sikre en højere intensitet i tilsynene.

Der blev ført tilsyn på følgende niveauer, jf. herom ovenfor i afsnit 7.2.1.:

- Knap 30 procent af objekterne på niveau 1.
- Omkring 10 procent af objekterne på niveau 2.
- Godt 30 procent af objekterne på niveau 3.
- Knap 30 procent af objekterne på niveau 5.

Ud af det samlede antal objekter i Københavns Politikreds havde 6 objekter tilknytning til jødiske og israelske interesser. Hertil kommer et objekt beliggende i Nordsjællands politikreds. På tidspunktet for skudepisoden ved krudttønden den 14. februar 2015 ca. kl. 15.30 blev der ført niveau 5 tilsyn med alle disse objekter, herunder ved Synagogen og Menighedshuset i Krystalgade. Tilsynet var intensiveret yderligere efter hændelserne i Paris.

8.3. Sikkerheden ved arrangementet i Krudttønden

PET modtog den 26. januar 2015 en mail fra Lars Vilks Komiteen om, at Lars Vilks den 14. februar 2015 i tidsrummet kl. 14.00 – 17.00 ville deltage i et arrangement i Kulturhuset "Krudttønden", Serridslevvej 2, 2100 København Ø. PET modtog endvidere den 27. januar 2015 et brev fra svensk politi om arrangementet, herunder oplysning om navnene på to svenske livvagter, som ville ledsage Vilks under opholdet i Danmark, og oplysninger om deres bevæbning.

Københavns Politi modtog den 27. januar 2015 kl. 10.00 på det ugentlige sikkerhedsmøde med PET en mundtlig orientering om arrangementet.

Den mundtlige orientering blev fulgt op af en skrivelse fra PET, som blev afsendt senere samme dag. Af skrivelseren fremgik blandt andet følgende trusselvurdering:

"Politiets Efterretningstjeneste er ikke i besiddelse af oplysninger om konkrete trusler mod Lars Vilks eller arrangementet i øvrigt.

Opmærksomheden henledes dog på, at Lars Vilks efter udgivelsen af en Mohammedtegning har modtaget dødsstrusler fra al-Qaeda. I Sverige har Lars Vilks været udsat for overfald og drabsforsøg, ligesom der har været forøvet brandattentat mod hans private bolig. Lars Vilks er under permanent personbeskyttelse i Sverige."

Det fremgår endvidere af skrivelsen, at PET på den baggrund anbefalede følgende konkrete sikkerhedsmæssige tiltag iværksat:

- *"Personbeskyttelse under hele opholdet (PET).*
- *Fysisk adgangskontrol af alle gæster ved hjælp af håndscannere. (Udføres af P11/Københavns Politi i samarbejde med sikkerhedskoordinatoren fra PET.*
- *Uniformeret politimæssig tilstedeværelse under hele arrangementet i Krudttøndens Kulturcafe (P11/Københavns Politi)."*

På ovennævnte baggrund blev der af PET's Koordinatorkontor den 27. januar 2015 truffet beslutning om en tomands-livvagtsopsætning, bestående af en livvagsleder og en livvagt samt en sikkerhedskoordinator.

Det blev på et stabsmøde i Københavns Politi den 27. januar 2015 besluttet, at arrangementet blev kategoriseret som en "kategori 2 opgave" og dermed skulle løses af Københavns Politis Stationsenhed.

Den 30. januar 2015 blev der i Stationsenheden i Københavns Politi udarbejdet en taktisk befaling for Københavns Politis bistand til arrangementet.

Ved udarbejdelsen af den taktiske befaling blev der vurderet på og taget udgangspunkt i følgende forhold:

Lars Vilks havde i 2013 og 2014 aflagt besøg i København i alt 13 gange, jf. nedenfor. Lars Vilks var under alle besøg ledsaget af svenske livvagter.

CTA havde i den forbindelse tilbage i juni 2013 vurderet terrortruslen mod Lars Vilks som alvorlig og primært hidrørende fra militante islamister som følge af Vilks karikaturtegninger af profeten Muhammed som hund. Lars Vilks har flere gange været genstand for angreb og angrebsplanlægning og lever under politibeskyttelse i Sverige.

Arrangementerne var følgende:

- 14. februar 2013: Foredrag i Krudttøndens Kulturcafe.
- 16. maj 2013: Foredrag på Østerbro bibliotek.

- 17. maj 2013: Transitophold i Københavns Lufthavn.
- 21. maj 2013: Transitophold i Københavns Lufthavn.
- 25. maj 2013: Leder for svenske kunstinteresserede på en tur i Københavnsområdet.
- 4. juni 2013: Foredrag i Krudttøndens Kulturcafe.
- 26. september 2013: Interview i Radio 24-7 og paneldebat i Krudttøndens Kulturcafe.
- 14. februar 2014: Foredrag i Krudttøndens Kulturcafe.
- 24. marts 2014: Transitophold 2 gange i Københavns Lufthavn.
- 13. maj 2014: Paneldebat i Forfatterforeningen.
- 6. september 2014: Paneldebat/dagskonference på Dagbladet Information.
- 9. oktober 2014: Arrangement i Forfatterforeningen.

Alle disse arrangementer var vurderet som kategori 2, jf. punkt 7.2.1.

Herudover var et enkelt arrangement vurderet som kategori 3:

- 2. november 2014: Arrangement på Christiansborg arrangeret af Trykkefrihedsselskabet.

Ved dette arrangement var trusselsvurderingen anderledes, idet der ud over Lars Vilks deltog andre personer, hvoraf flere tidligere havde været angrebet og/eller været genstand for angrebsplanlægning fra personer, der vurderedes at være militante islamister.

Vurderingerne, planlægningsgrundlaget og den etablerede politiindsats i forbindelse med det aktuelle arrangement på "Krudttønden" den 14. februar 2015 tog – med udgangspunkt i sikkerhedsvurderingen og anbefalingerne fra PET – udgangspunkt i et politimæssigt setup svarende til de seneste arrangementer.

Ved udarbejdelsen af den taktiske befaling blev der endvidere taget udgangspunkt i følgende:

- Den beskrevne trusselsvurdering omtalte tidligere trusler og angreb mod Lars Vilks, men angav ikke konkrete trusler mod selve arrangementet.
- Lars Vilks havde personbeskyttelse af 4 livvagter – 2 fra PET og 2 fra Sverige.
- PET havde en sikkerhedskoordinator på stedet.
- Der anbefaledes adgangskontrol og indvendig tilstedeværelse af uniformeret politipersonale under arrangementet.
- Der blev udsat 2 uniformerede polititjenestemænd – én af hvert køn af hensyn til adgangskontrollen.

Den taktiske befaling blev anvendt som en "skriftlig briefing" af personalet, idet der i forbindelse med den politimæssige indsats ikke var tilknyttet en taktisk leder af indsatsen. Patruljen refererede ledelsesmæssigt til Vagtchefen på politiets Vagtcentral og for sikkerhedsopgavens konkrete udførelse til PETs sikkerhedskordinator på stedet.

Side 54

Af den taktiske befaling fremgik blandt andet følgende:

"Opgave

"Fysisk adgangskontrol ved hjælp af håndscannere af alle gæster. Dette udføres af personalet i samarbejde med sikkerhedskordinatoren fra PET. Uniformeret politimæssig tilstedeværelse under hele arrangementet i Krudttøndens Kulturcafé."

Udførelse

"Patruljen skal huske at medbringe håndscanneren, som er lånt af Operativ Logistik og ligger i egen afdeling.

Patruljen korer til adressen og skal være fremme kl. 13.00.

Der skal tages kontakt til personalet på stedet med henblik på:

Oplyse om politiets tilstedeværelse på stedet

Få oplyst et sluttidspunkt for arrangementet

Aftales hvorledes der hurtigt kan skabes kommunikation med patruljen, hvis der under arrangementet opstår hændelser, som kræver politiets indgriben

I samarbejde med sikkerhedskordinatoren fra PET skal der laves fysisk adgangskontrol af alle gæsterne til arrangementet.

Patruljen skal være særlig opmærksom på personer, der udviser truende, voldelig eller mistænkelig adfærd, samt mistænkelige genstande eller koretojer på adressen eller i området.

Ved kontakt til ovennævnte personer, mistænkelige genstande eller ved behov for assistance skal dette straks meldes til Vagtcentralen.

Det skal meldes til Vagtcentralen når:

Patruljen er fremme på adressen

Oplyse et sluttidspunkt på arrangementet

Ved hændelser på adressen eller i området

Ved afslutning på opgaven og returnering til egen station

Hvis patruljen bliver opholdt af anden politimæssig opgave, skal dette straks meldes til Vagtcentralen.

Assistance til at fortsætte tilstedeværelsen på adressen skal rekvireres via Vagtcentralen.

Magtanvendelse

Der henvises til Kundgørelse II, nr. 38 omkring skydevåben

*Der henvises til Kundgørelse II, nr. 37 omkring stavens brug
Der henvises til Kundgørelse II, nr. 57 omkring peberspray*

Side 55

Forhold over for pressen

Alle henvendelser fra pressen, henvises til Vagtchefen.

Logistik/faglig tjeneste

Påklædning: Uniformeret personale skal være påklædt i ensartet patruljeuniform, skjorte/jakke med cap anlagt, medbringende pistol, peberspray, stav og håndjern.

Transport: Uniformeret patruljevogn. Der er ikke reserveret koretojer fra Planlægningssektionens side

Risikovurdering

Indsatsen kan medføre risiko for personalet. Sandsynligheden for angreb mod personalet er lav. Såfremt det skulle ske - benyt evt. selvforsvar og den fornødne magtanvendelse, samt tilkald assistance.

Terror

Af mulige risici kan nævnes:

Væbnet angreb:

Mod VIP'er / bevogtning.

Forebyggelse

Sog dækning bag mur eller lignende dækningstype, som yder beskyttelse og alamér Vagtcentralen, der sørger for assistance. Sikring bag eget eller kollegas våben.

Kontakt med g-mand

Fastfrys situationen, sog dækning, foretag afspærring, tilkald assistance og afvent forholdsordre. Anrøb g-mand på behørig afstand og udgør selv så lille et mål som muligt.

Placerede bomber

På/ved objektet.

Forebyggelse

Opmærksomhed på alle afvigelser fra normalbilledet. Ved fund af mistænkelige genstande, koretojer og lignende, etableres afspærring i sikker afstand fra det konstaterede. Evakuering og placering af personer, så de er tilstrækkeligt beskyttet mod eksplosioner, trykbølgeskader, glasstykker og andre flyvende fragmenter. Udpog fareområde, varsle og evakuere."

PET fremsendte den 9. februar 2015 en skrivelse til Københavns Politi. Af skrivelseren fremgik en beskrivelse af arrangementet, herunder program, navnene på forventede pannedeltagere (Lars Vilks, kunsturator Agnieszka Kolek og lederen af gruppen FEMEN, Inna Shevchenko). Endvidere blev den trusselsvurdering og de anbefalinger om sikkerhedsforanstaltninger, som fremgik af PET's ovennævnte skrivelse af 27. januar 2015, gentaget.

Det fremgik endvidere af skrivelsen, at der forventedes ca. 80 deltagere⁴ i arrangementet, herunder den franske ambassadør i Danmark. Det skal i den forbindelse bemærkes, at PET ikke på forhånd var bekendt med, at den svenske kunstner Dan Park ville deltage i arrangementet.

Skrivelsen indeholdt oplysninger om de to til Lars Vilks tilknyttede PET-livvagter og to svenske livvagter, som fulgte Lars Vilks under opholdet, herunder oplysninger om de svenske livvagners bevæbning.

PET's livvagnsleder gennemførte en for-rekognoscering den 13. februar 2015 på Krudt-tønden bl.a. for at gøre sig bekendt med lokaliteten, planlægge foranstaltninger i tilfælde af behov for evakuering af den beskyttede person mv.

PET's livvagnsleder havde forud for opgaven telefonisk kontakt til den svenske livvagnsleder, der oplyste, at man ville medbringe et svensk indregistreret køretøj, hvori Lars Vilks ville blive transporteret. I overensstemmelse med normal praksis ved sådanne opgaver var den danske livvagnsleder leder af den samlede livvagnsbeskyttelsesindsats under Lars Vilks' ophold i Danmark.

8.4. Sikkerheden ved Bat Mitzvah-arrangementet i menighedshuset ved synagogen i Krystalgade

Som det fremgår af afsnit 7.2.2., modtager PET's Koordinator kontor løbende oversigter og underretning om bl.a. jødiske arrangementer fra Mosaisk Trossamfund, herunder arrangementer i synagogen i Krystalgade.

Disse arrangementer sikkerhedsvurderes i forhold til omfang, indhold, formål, og om det er offentligt kendt eller af privat karakter mv. I lyset af den vurdering træffer PET beslutning om, hvorvidt der skal anbefales konkrete sikkerhedsmæssige tiltag i tilknytning til de enkelte arrangementer, og om de skal nævnes på det ugentlige sikkerhedsmøde mellem PET, Rigspolitiet og hovedstadspolitikredsene, som er omtalt i afsnit 7.2.1.

PET modtog den 21. januar 2015 en arrangementsoversigt fra Mosaisk Trossamfund, hvoraf det fremgik, at der den 14. februar 2015 fra kl. 19.00 til kl. 02.00 skulle være Bat Mitzvah i festsalen (i menighedshuset i synagogen i Krystalgade) med 50 deltagere.

Arrangementet blev af PET's Koordinator kontor visiteret og vurderet til at være dækket ind af det tilsyn på niveau 5, som allerede var iværksat for synagogen. Arrangementet

⁴ Aktuelt skønnes 30-50 at have deltaget.

blev således ikke særskilt nævnt i forbindelse med de ugentlige sikkerhedsmøder eller tilføjet tilsynslisterne til Københavns Politi. Side 57

9. Beskrivelse af de konkrete hændelser

Ovenfor i afsnit 7 og 8 er givet en beskrivelse af det beredskabsmæssige setup i København og den nationale krisestyringsorganisation.

I dette afsnit redegøres der nærmere for forløbet umiddelbart før, under og efter de 3 skudepisoder, baseret på den beredskabs- og efterforskningsmæssige gennemgang og resultatet af politiets foreløbige efterforskning, herunder gennemgang af videoovervågningsmateriale. Det bemærkes, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed efterforsker de nærmere omstændigheder vedrørende politiets skudafgivelser på Svanevej. Politiklagemyndigheden har endnu ikke afsluttet sine undersøgelser, og der foreligger ikke fra Politiklagemyndigheden en vurdering af berettigelsen af politiets skudafgivelser. Politiklagemyndighedens materiale indgår ikke i nærværende redegørelse, og det er derfor ikke inden for rammerne af denne redegørelse muligt at redegøre nærmere for hændelsen på Svanevej.

9.1. Gerningsmandens færden inden angrebet på Krudttønden

Gerningsmanden Omar El-Hussein blev løsladt 30. januar 2015. Af hensyn til den videre efterforskning gives der ikke her en beskrivelse af Omar El-Husseins færden i tiden frem til angrebet på Krudttønden. Det skyldes hensynet til den igangværende efterforskning. F.eks. efterforskes det, hvordan han kom i besiddelse af de våben, han anvendte den 14.-15. februar 2015, ligesom en række internetsøgninger mv., der kaster lys over gerningsmanden færden og handlinger, efterforskes.

9.2. Krudttønden

Krudttønden er et kulturhus, der er beliggende i to ældre ammunitions- og depotbygninger, der er opført i forbindelse med den tidligere Østerbro Kaserne. Bygningerne er opført i én etage i røde mursten og er sammenbygget med en nyere entré- og foyerbygning. Bygningen indeholder en foredragssal kaldet ”Stalden” til den ene side og en teatersal med tilhørende backstagefaciliteter til den anden side. Bygningen har facade mod Serridslevvej og er beliggende med Fælledparken på den modsatte side af gaden.

Der er adgang til stedet via foyerbygningen fra Serridslevvej. Indgangspartiet består af panoramavinduer med en dobbeltfløjet glasdør i midten. Foyeren er indrettet med 10-12

cafeborde og med plads til 40-50 mennesker. Der er en udsalgs- og udskænkingsbar bagest i lokalet i det højre hjørne. Fra foyeren er der adgang til foredragssalen og via en mellemgang til teatersalen.

Det danske livvagtshold mødtes kl. 13.10 på et forud aftalt sted med det svenske livvagtshold. Herfra kørte man umiddelbart efter samlet til Krudttønden, hvortil Lars Vilks og livvagterne ankom ca. 13.30.

Ca. kl. 13.40 ankom PET's sikkerhedskordinator. Der blev afholdt møde med arrangøren og personalet i Krudttønden, og lokaliteten blev gennemgået sikkerhedsmæssigt.

Sikkerhedskordinatoren briefede de danske livvagter, de danske politifolk og de svenske livvagter. Her blev der bl.a. spurgt til, om alle døre var sikret og låst. Mødelokalet blev ligeledes visuelt gennemgået for sprængstoffer. Københavns Politi blev briefet om procedure i forbindelse med gæsters ankomst og visitering.

Ca. kl. 14.53 gennemførte Lars Vilks et kort interview udenfor Krudttønden med personbeskyttelse.

Arrangementet fandt sted i foredragssalen. Ved arrangementet i Krudttønden bestod den samlede polititilstedeværelse af 2 PET-livvagter, 2 svenske livvagter, en sikkerhedskordinator fra PET samt 2 uniformerede polititjenestemænd fra Københavns Politi. Gæsterne blev scannet og visiteret ved indgangspartiet. I arrangementet deltog ifølge vidneforklaringer skønsmæssigt 30-50 personer.

Debatmødet startede ca. kl. 15.10. PET's livvagtsleder opholdt sig hos Lars Vilks i foredragssalen. Livvagtslederen sad lige foran Lars Vilks, der sad i panelet. De øvrige danske polititjenestemænd samt svenske livvagter opholdt sig alle i cafeområdet ud for foredragssalen ved glastruden ud til gaden.

På baggrund af videoovervågning kan det fastslås, at gerningsmanden kl. 15.28 passerede Østre Fælled Torv 27 på vej mod Krudttønden.

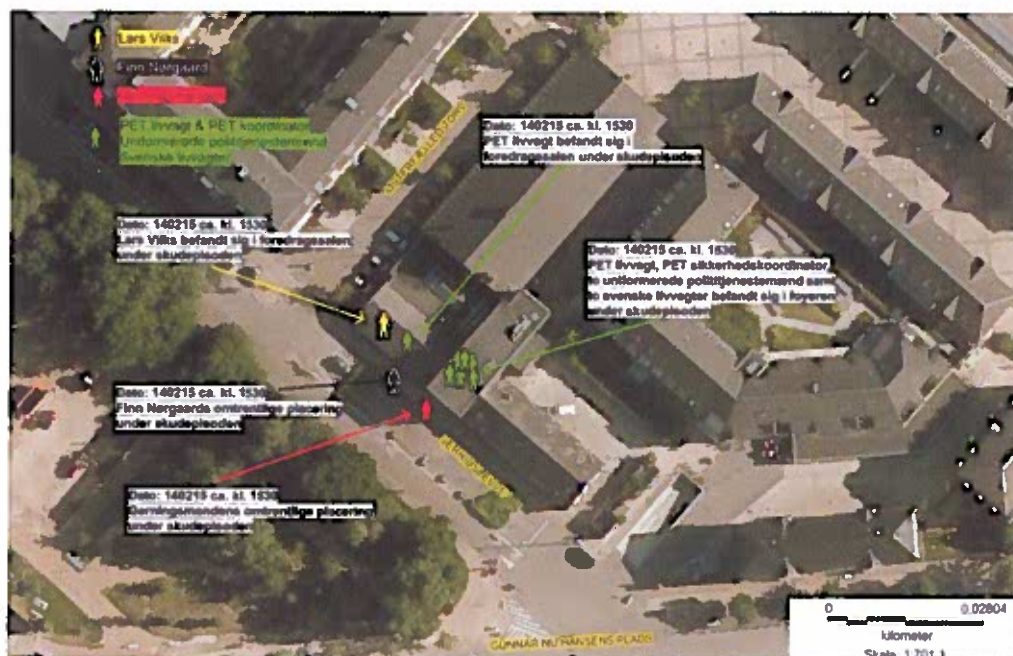
Politiet er ikke i besiddelse af videoovervågning, der viser selve skudepisoden.

Det fremgår af efterforskningen, at gerningsmanden på vej mod Krudttønden tog geværet frem af en taske, der blev smidt på strækningen Serridslevvej 4-8. Han forsøgte at komme ind til arrangementet via en nordvendt bagdør til det lokale, hvor selve arrangementet fandt sted. Døren var dog lukket og låst.

Der næst gik han ca. kl. 15.30 til facaden, og da han befandt sig 1-2 meter foran indgangspartiet, skød han gennem glaspartiet ind i foyeren mod personerne inde i forhallen, hvor 2 svenske livvagter, 2 danske uniformerede betjente, den ene PET-livvagt, sikkerhedskoordinatoren og 2 bartendere var til stede. Den anden PET-livvagt befandt sig i foredragssalen, hvor Lars Vilks var til stede. 2 betjente bliver ramt af skud i henholdsvis lår og overarm. Derudover fik 2 betjente skader som følge af glasskår.

Af nedenstående skitse fremgår politi- og sikkerhedspersonalets placeringer på tidspunktet for skudafgivelsen.

Kl. 15.33 blev der afgivet nødopkald fra politiets SINE-terminal ved Krudttønden til Københavns Politis vagtcentral. Det blev oplyst, at en mand i sort jakke havde afgivet skud mod Krudttønden.

I forbindelse med skudafgivelsen flygtede mange af gæsterne fra mødet via den nordvendte dør og løb væk fra gerningsmanden. Finn Nørgaard, der deltog i arrangementet, blev skudt af gerningsmanden med 1 skud i højre side af ryggen, hvilket senere medførte, at han afgik ved døden. Få sekunder før eller efter åbnede andre gæster en branddør ud mod Serridslevvej umiddelbart til venstre for indgangspartiet. Gerningsmanden var på dette tidspunkt få meter væk og vendte sig mod dem med geværet. Gæsterne nåede dog at smække døren i igen.

Et vidne, der befandt sig foran indgangspartiet til Idrætshuset, har forklaret, at han på ca. 50 meters afstand så gerningsmanden afgive de sidste 5-10 skud. Vidnet havde ikke bemærket andre personer end gerningsmanden ved indgangspartiet til Krudttønden. Han havde således ikke bemærket skudafgivelsen mod Finn Nørgaard og havde ikke set nogen blive ramt af skud.

Gerningsmanden afgav minimum 28 skud kaliber 5.56 med et M/95 gevær. Der blev fundet 15 stk. 9 mm hylstre svarende til dem, der anvendes af svensk politi, og 6 stk. 9 mm action-3 hylstre svarende til dem, der anvendes af dansk politi. Der er ikke noget, der tyder på, at gerningsmanden blev ramt af nogle af skuddene, som blev affyret mod ham inde fra forhallen af henholdsvis en svensk og en dansk livvagt. Det kan på det foreliggende grundlag ikke helt afvises, at enkelte af gerningsmandens skud er afgivet i indgangspartiet, og at gerningsmanden under en del af skudafgivelsen kan have nået at åbne indgangsdøren. Der er således fundet hylstre fra gerningsmandens våben indenfor til højre for indgangsdøren.

Gerningsmanden flygtede ad Serridslevvej mod nord (mod Jagtvej) og kom via baggårde til Borgmester Jensens Allé ud for nr. 15, hvor han ca. kl. 15.33 tvang en kvinde ud af en personbil. Kvinden ventede på sin kæreste og havde sat nøglen i tændingen. Hun sad på passagersædet.

I forbindelse med skudafgivelsen fik livvagten, der befandt sig i mødelokalet, trukket Lars Vilks i sikkerhed i et lagerrum. Efter skønsmæssigt 3-4 minutter fik han kontakt med den anden livvagt, der var blevet ramt af glassplinter i benet.

Sikkerhedskoordinatoren kontaktede telefonisk PET's vagt kl. 15.41. Sikkerhedskoordinatoren oplyste til vagten, at der var sket en terrorhandling, og at der var afgivet skud. Sikkerhedskoordinatoren underrettede den vagthavende i PET's Livvagtsafdeling og anmodede om iværksættelse af evakueringstiltag for Lars Vilks, hvilket skete.

9.3. Forløbet mellem Krudttønden og synagogen

I forløbet indgår en række oplysninger om personer, som er varetægtsfængslet. Sagerne behandles for lukkede døre, og oplysningerne er derfor udeholdt.

Her kan derfor alene oplyses, at Omar El-Hussein kort efter skudepisoden ved Krudttønden ankom til Mjølnerparken, og at han senere cyklede rundt i Indre By.

